

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

D. Falshaw, CJ ਅਤੇ HR ਖੰਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ.

ਬਸਾਵਾ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 311 ਆਫ 1962।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ 1)- ਧਾਰਾ 27— ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ- ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਦਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਇਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਬਦਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਦਲੀ ਸਿਰਫ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਲਾਭਦਾਇਕ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗਾ ਜੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ

ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 21 ਦਸੰਬਰ, 1961, ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 312 ਆਫ 1959 (ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਸਾਵਾ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ):

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇਸੀ ਨਈਅਰ ।

AL ਬਾਹਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੰਨਾ, ਜੇ.-ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਖੇਵਟ ਨੰ: 18, 17/64 ਅਤੇ 311 ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ।, 1957 ਰੁਪਏ ਲਈ 3,500 ਬਸਾਵਾ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਅਗਾਊਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 1,500 ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਕਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਨਕਲਿੰਗ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 18, 8 ਕਨਾਈਆਂ 17 ਮਰਲੇ ਦਾ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ

ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 3,500 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ , 3,300/- ਰੁਪਏ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ 200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਬਿਆਨਾ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3, 300/- ਰੁਪਏ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ । ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 3,300 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵੈਂਡੀ ਸੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 18 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਖੇਵਟ ਨੰ: 17/64 ਅਤੇ 311 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਹਿ-ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਉਹ ਰਕਮ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? 3,300 ਹੈ।

ਉਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਨਈਅਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। , 17 ਕਨਾਈਆਂ 6 ਮਰਲੇ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚੋਂ 8 ਕਨਾਈਆਂ 17 ਮਰਲੇ ਮਾਪਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 3,300 ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ. *ਤਾਲਿਬ ਹੁਸੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)* ਵਿੱਚ , ਜੈ ਲਾਲ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ: -

“ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ 7 ਮਰਲੇ ਅਤੇ 5 ਸਰਸਾਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ- ਐਂਪਸਨ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ

ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵੇਚੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਦਈ, ਜੋ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੇਚੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ। ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਦਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਬਦਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲੀ ਸਿਰਫ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਲਾਭਦਾਇਕ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇਗਾ ਜੋ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸੱਚ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੀ

ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਣਾ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦ ਵਿਚ ਸਰੂਪ ਬਨਾਮ ਸਰਵੀ ਬੇਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਲ-ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੇ ਦੋ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਚਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਮਾਉਟ ਜ਼ੈਨਬ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਉਮਰ ਹਯਾਤ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ-

ਸਿਰਫ ਉਨੀ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਅੰਸ਼ਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸਦਾ ਉਸਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਇਮਪਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਛੱਡ ਕੇ। ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਮਹੇਮੇਡਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਹਨਾਂ

ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਕੇਸ ਮਹੇਮ ਡੈਨ ਲਾਅ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ, ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ, ਜੋ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਮਪਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਆਂ, ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਵਿਕਰੀ-ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਵ-ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰੀਏ, ਅਸੀਂ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਉਂਟ ਬਿਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਦੇ ਹੋਰ (4) ਅਤੇ ਡਾ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਸ. ਬਿਸ਼ਨੀ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਖੱਟੇ ਵਿੱਚ $\frac{1}{3}$ ^{ਹਿੱਸਾ}, ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ। 300. ਮੁਦਈ/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖੱਟਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇੱਕ-ਨੌਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੂਰ ਚੇਜ਼ ਕੀਮਤ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਜੇ., ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਐਨਡਬਲਯੂਪੀ ਸੁਡਰ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦੈਲਤ, 1863 ਪੰਨਾ 394 ਤੇ): -

"ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਸੱਚਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਜੇਕਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਆਪਣੀ ਸੌਦੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

ਕਰਨਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪੂਰੀ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਬੇਅਰ ਵਰਣਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਥਨ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਇੰਪਸਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਮਾਣਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਟਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਹੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਸਲ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲ ਲਾਂਟ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਖੇਵਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 41, ਰੂਲ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਖੇਵਟ ਨੰਬਰ 18 ਵਿੱਚ 8 ਕਨਾਈਆਂ 17 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 29 ਨਵੰਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡੀ. ਫਲਸ਼ੈ, ਸੀਜੇ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

, ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Atul Kumar